

DATA 07042016

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERȚULUI ȘI RELAȚIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

APROB,

Dacian CIOLOŞ

Prim – Ministrul

MEMORANDUM

De la: Costin Grigore BORC, viceprim-ministru, ministru economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri

Avizat: Victoria –Violeta ALEXANDRU, ministrul pentru consultare publică și dialog civic

Temă: Aplicarea în România a principiilor Small Business Act¹. Măsuri pentru eficientizarea aplicării „Testului IMM”²

Pentru asigurarea unui mediu favorabil inițierii și dezvoltării afacerilor, atunci când elaborează legislația, simplifică și sistematizează cadrul de reglementare existent, care are impact asupra întreprinderilor mici și mijlocii, UE și statele membre ar trebui să elaboreze norme ținând cont de caracteristicile IMM-urilor, în conformitate cu principiul III al Small Business Act (SBA), care presupune definirea regulilor după principiul „Gândiți mai întâi la scară mică”, precum și după principiul „Numărului constant”.

¹ Small Business Act for Europe, inițiativă adoptată de Consiliul European în decembrie 2008, revizuită în octombrie 2011 (COM (2011) 78 final), ce subliniază voința politică de a recunoaște rolul fundamental al IMM-urilor în economia europeană și de a institui, pentru prima dată, un vast cadru strategic, cu ajutorul unui ansamblu de 10 principii esențiale pentru a conferi valoare adăugată la nivel comunitar, a asigura șanse egale tuturor IMM-urilor și a ameliora cadrul juridic și administrativ pe întreg teritoriul UE, menite să ghideze concepția și punerea în aplicare a politicilor atât la nivel UE, cât și la nivelul statelor membre.

² Testul IMM constă în efectuarea, de către inițiatorii actelor normative, înainte de demararea procesului de avizare a acestora, a unor sondaje (sub formă - la alegerea inițiatorului actului normativ - unui sondaj online pe un site dedicat, mese rotonde de consultări cu părțile implicate; paneluri pentru testarea întreprinzătorilor pentru a verifica noile inițiative, comitete specifice, forumuri și consultări online, sondaje pe bază de chestionare realizate de operatori de teren, sondaje telefonice, întâlniri de lucru, consultări cu reprezentanții mediului de afaceri, audieri publice sau grupuri de lucru) și privire la potențialele efecte generate în activitatea întreprinderilor mici și mijlocii de introducerea noilor reglementări.

„Testul IMM” se aplică în conformitate cu o avizare. Ghidul privind evaluarea impactului („Impact assessment guidelines”) și ale Part. 3 din Anexa II din Ghidul privind evaluarea impactului, Cap. B – Evaluarea aspectelor sociale a impactului social (part. 8.4 și partea de după “AM-urilor testul IMM” – documente elaborate de Comisia Europeană la data de 16 ianuarie 2009).

Principiul «Gândiți mai întâi la scară mică» presupune ca inițiatorii actelor normative să evaluateze efectele introducerii noii reglementări, mai întâi și cu precădere, asupra activității întreprinderilor mici și mijlocii.

Principiul «Numărului constant» stabilește că introducerea unor noi sarcini administrative - obligații de raportare/conformare - pentru întreprinderi mici și mijlocii trebuie să aibă loc simultan cu eliminarea unor sarcini deja existente.

Punerea în aplicare a principiului „Gândiți mai întâi la scară mică” rămâne componenta fundamentală a SBA. Aceasta implică o simplificare a cadrului de reglementare și a mediului administrativ în care activează IMM-urile, în special prin elaborarea de norme conforme, inclusiv prin aplicarea fermă a principiului „O singură dată”, sau prin utilizarea de instrumente precum guvernarea electronică și soluțiile de tipul ghișeului unic.

În acest cadru se înscriu și dezvoltarea și utilizarea unui set de indicatori specifici pentru îmbunătățirea reglementărilor pentru IMM-uri și instituirea obligativității verificării impactului actelor normative asupra mediului de afaceri prin aplicarea „Testul IMM”.

În accepțiunea europeană, actele normative pentru care trebuie efectuat testul IMM sunt toate actele juridice (legi, decrete, hotărări, ordine, instrucțiuni și alte acte normative emise de conducătorii organelor administrației publice de specialitate) din sfera impozitelor și taxelor, ajutoarelor de stat, înregistrării și autorizării persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a persoanelor juridice, stabilirii, modificării condițiilor, termenelor și procedurilor referitoare la obligațiile de raportare, prin care se stabilesc prescripții cu caracter de normă sau reguli noi în sarcina întreprinderilor mici și mijlocii și pentru care este important de știut ce impact vor avea asupra activității acestora, căt este de mare acest impact și care este sensul acestuia (pozitiv sau negativ). Aplicarea Testului IMM se realizează prin parcurgerea unor etape specifice prin care se evaluatează potențialele efecte asupra activității IMM-urilor ca urmare a aplicării respectivei reglementări.

Inițiatorul actului normativ identifică natura influenței proiectului de act normativ (pozitivă, negativă, mixtă sau necunoscută) asupra principalelor categorii de factori:

a) **factori economici** precum: competitivitatea, fluxurile de investiții, fluxurile comerciale, costurile financiare, costurile de adaptare a produselor, costurile administrative ale societăților comerciale, autoritățile statului (buget, birocrație, structura aparatului de stat), inovația și cercetarea, consumatorii și menajele, contextul macroeconomic, alte categorii de factori economici dacă este cazul;

b) **factori sociali** precum: piața forței de muncă, standardele și regulile locurilor de muncă, protecția și incluziunea socială a anumitor grupuri, sănătatea publică, sistemul educațional, cultura, alte categorii de factori sociali dacă este cazul;

c) **factori de mediu** precum: clima, transportul și eficiența energetică, calitatea aerului, flora, biodiversitatea și peisajul, calitatea apei, calitatea solului, resursele regenerabile și neregenerabile, utilizarea suprafețelor agricole, alte categorii de factori de mediu dacă este cazul;

d) **factori specifici IMM-urilor** precum: înființarea de IMM-uri, desființarea de IMM-uri, creșterea/descrescerea potențialului și performanțelor IMM-urilor existente.

Evaluarea rezultatelor Testului IMM trebuie să conduce la identificarea corecțiilor care se impun și la îmbunătățirea condițiilor pentru IMM-uri în definitivarea proiectelor de acte normative.

În România, în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea îンființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, așa cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 62 din 30.04.2014, evaluarea sistematică a impactului proiectelor de acte normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii se face prin aplicarea Testului IMM.

Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii (GEIEAN), organism consultativ, fără personalitate juridică, care se înființează și funcționează în baza prevederilor Legii nr. 346/2004, sub coordonarea autorității administrației publice centrale cu atribuții în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii și din care fac parte membrii desemnați de organizațiile mediului de afaceri reprezentative pentru sectorul întreprinderilor mici și mijlocii și membre în Consiliul Economic și Social, cadre universitare, cercetători, economisti și reprezentanți ai instituțiilor inițiatore ale actelor normative respective, analizează raportul privind aplicarea Testului IMM și emite un aviz consultativ cu privire la oportunitatea aprobării proiectului de act normativ evaluat, care se trimit inițiatorului, prin grija autorității administrației publice centrale cu atribuții în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii (MECRMA).

Regulamentul de organizare și funcționare a Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii și metodologia de elaborare și aplicare a Testului IMM sunt aprobată prin ordin al conducătorului autorității administrației publice centrale cu atribuții în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii (nr. 699 și, respectiv, nr. 698 din 04.06.2014).

Inițiatorii actelor normative, în funcție de conținutul proiectului de act normativ, vor consulta organizațiile mediului de afaceri, asigurându-se că reprezentanții IMM-urilor vor fi consultați cu prioritate.

Părțile interesate în aplicarea Testului IMM sunt IMM-urile și organizațiile de reprezentare a intereselor lor, asupra cărora au impact politicile publice de reglementare.

Potrivit legii, este obligatorie consultarea organizațiilor reprezentative ale întreprinderilor mici și mijlocii privind conținutul proiectelor de acte normative, al analizelor de impact și a Testului IMM, cu valorificarea în mod corespunzător a propunerilor acestora sau motivarea nevalorificării poziției lor, **documente ce vor însoții proiectul de act normativ până la adoptare.**

Prin HG nr. 322 din 6 mai 2015 a fost modificată și completată HG nr. 1.361/2006 privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului, introducându-se obligațiile instituite de lege în sarcina inițiatorilor actelor normative cu impact asupra întreprinderilor mici și mijlocii, respectiv, efectuarea Testului IMM.

În perioada 01.01.2015 - 23.03.2016 Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii (GEIEAN), a emis, la solicitarea inițiatorilor, 10 avize consultative pentru tot atâtea proiecte de acte normative (OUG și HG) pentru care a fost efectuat Testul IMM conform Anexei la prezentul.

- I. Pentru asigurarea aplicării, în toate cazurile în care se impune, și pentru eficientizarea măsurilor stabilite prin Legea nr. 346/2004 și HG nr. 322/2015 privind evaluarea impactului noilor reglementări propuse, asupra întreprinderilor

mici și mijlocii, se impune modificarea și completarea corespunzătoare și a HG nr. 561 din 10 mai 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/approbării, respectiv, prin:

- introducerea la art. 7 a unui alineat nou, alin.(4), cu următorul conținut:
„(4) Pentru asigurarea cunoașterii impactului asupra întreprinderilor mici și mijlocii, autoritățile publice inițatoare au obligația să aplique testul întreprinderilor mici și mijlocii și să prezinte avizul obținut în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, de la Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, anterior transmiterii actului spre avizare pe circuitul interministerial”;
- completarea alin. (6) al art. 15 cu textul: „ ... de avizul obținut în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, de la Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii ... ”;
- introducerea, după lit. b) a alin. (2) al art. 17 a unei litere noi, lit. b¹) având următorul conținut: „b¹) avizul Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, după caz”, precum și prin - introducerea după lit. d) a art. 28 a unei litere noi, lit. d¹), având următorul conținut: „d¹) avizul Grupului pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii, după caz”.

- II. Totodată, ținând seama de recomandările Comisiei Europene și ale Băncii Mondiale³, de prevederile legislației în vigoare⁴ precum și de practica unor organe de specialitate ale administrației publice centrale (ANAF, ANPC, ANT, etc.), se propune ca, guvernul să disponă aplicarea Testului IMM, cu titlu experimental și în mod voluntar și în cazul ordinelor, instrucțiunilor și altor acte normative emise de conducătorii organelor administrației publice de specialitate din sfera impozitelor și taxelor, ajutoarelor de stat, înregistrării și autorizării persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a persoanelor juridice, stabilirii, modificării condițiilor, termenelor și procedurilor referitoare la obligațiile de raportare, prin care se stabilesc prescripții cu caracter de normă sau reguli noi în sarcina întreprinderilor mici și mijlocii și pentru care este important de știut ce impact vor avea asupra activității acestora, căt este de mare acest impact și care este sensul acestuia (pozitiv sau negativ).

³ Îmbunătățirea Metodologiei Testului IMM - septembrie 2015, - Raport preparat în cadrul Acordului privind Serviciile de Asistență Tehnică Consolidarea Cadruului Evaluării Impactului Reglementărilor în România", proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin PCAT 2007-2013

⁴ Legea nr. 544 din 22.10.2001, privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 52 din 21.01.2003, privind transparența decizională în administrația publică, republicată

Legea nr. 62 din 10.03.2011, legea dialogului social, republicată, cu modificările și completările ulterioare

- III. Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii (GEIEAN), va analiza, periodic și va informa trimestrial Guvernul, prin intermediul MECRMA, cu privire la actele normative prin care se stabilesc prescripții cu caracter de normă sau reguli noi în sarcina întreprinderilor mici și mijlocii și pentru care este important de știut ce impact vor avea asupra activității acestora, cât este de mare acest impact și care este sensul acestuia (pozitiv sau negativ, pentru care nu a fost efectuat Testul IMM).

ANEXA

Centralizator Test IMM

Nr. crt.	Felul și titlul proiectului	Inițiatorul	Nr. și data aviz consultativ GEIEAN	Mențiuni
Anul 2016				
1	Proiect de HOTĂRÂRE DE GUVERN privind asigurarea securității utilizatorilor de echipamente electrice de joasă tensiune	Ministerul Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri - Direcția Ajutor de Stat pentru Industrie și Transport al Energiei	20229/CV/07.03.2016	
2	Proiect de HOTĂRÂRE DE GUVERN privind stabilirea condițiilor pentru punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor și sistemelor de protecție destinate utilizării în atmosferă potențial explozive	Ministerul Muncii, Familiiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice	20189/CV/29.02.2016	
3	Proiect de HOTĂRÂRE DE GUVERN privind stabilirea condițiilor de punere la dispoziție pe piață și controlul explozivilor de uz civil	Ministerul Muncii, Familiiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice	20189/CV/29.02.2016	
Anul 2015				
1	Proiect de ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparat de marcat electronice fiscale	Ministerul Finanțelor Publice	120310/ALI/22.04.2015	
2	Proiect de ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind accordarea unor facilități fiscale	Ministerul Finanțelor Publice	121055/ALI/19.10.2015	
3	Proiect de ORDONANȚĂ privind modificarea și completarea Codului fiscal (Legea 571/2003, actualizată)	Ministerul Finanțelor Publice	120347/ALI/30.04.2015	
4	Proiect de HOTĂRÂRE DE GUVERN privind stabilirea condițiilor pentru punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare	Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului - Direcția Ajutor de Stat pentru Industrie și Transport al Energiei Electrice și Gazelor Naturale	120715/ALI/15.07.2015	

2	Proiect de ORDONANȚĂ A GUVERNULUI privind cazierul fiscal, elaborat în baza Legii nr. 182/2015	Ministerul Finanțelor Publice	120876/02.09.2015
6	Proiect de HOTĂRÂRE DE GUVERN privind stabilirea condițiilor pentru introducerea pe piață sau punerea în funcțiune a ascensoarelor și pentru punerea la dispoziție pe piață a componentelor de siguranță pentru ascensoare	Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului - Direcția Ajutor de Stat pentru Industrie și Transport al Energiei Electrice și Gazelor Naturale.	120949/ALI/18.09.2015
7	Proiect de HOTĂRÂRE DE GUVERN privind stabilirea condițiilor pentru punerea la dispoziție pe piață a recipientelor simple sub presiune	Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului - Direcția Ajutor de Stat pentru Industrie și Transport al Energiei Electrice și Gazelor Naturale	120949/ALI/18.09.2015